Voorstel raad

Nummer
7
Portefeuillehouder
A. van Dam

Contact en vragen via
Technischevragen@hollandskroon.nl

Datum raadsvergadering	Datum B&W-besluit
15 april 2021	16 maart 2021

Onderwerp
Berging Vickers Wellington VWT 2990 Nieuwe Niedorp

Kern van het voorstel
Op 23 juni 1941 is in het weiland aan de Kanaalweg 5 in Nieuwe Niedorp een toestel van de RAF neergestort, na beschoten te zijn door een Duitse nachtvlieger. In het wrak liggen naar alle waarschijnlijkheid nog de stoffelijke resten van 5 bemanningsleden. Het nationaal programma Berging vliegtuigwrakken met nog vermiste vliegers uit de Tweede Wereldoorlog geeft de mogelijkheid het wrak te bergen en de stoffelijke resten van de bemanning een laatste eervolle rustplaats te bieden.

Voorgesteld besluit
in te stemmen met het bergen van een Engelse bommenwerper uit de Tweede Wereldoorlog, een Vickers Wellington VWT 2990 en haar bemanning, die ligt op het perceel aan de Kanaalweg 5 in Nieuwe Niedorp.

Wettelijke grondslag
Het voorstel komt voor uit het nationaal programma ‘Berging vliegtuigwrakken met nog vermiste vliegers uit de Tweede Wereldoorlog’. Ook geldt de Circulaire Vliegtuigberging (van 19-10-2016 tot op dit moment). Hierin staan de voorwaarden waarbinnen - en de procedures waarlangs - de bij een berging, opsporing of ruiming betrokken overheden en particuliere organisaties te werk moeten gaan. De Wet op de lijkbezorging en de Wet wapens en munitie zijn de belangrijkste wetten die gelden op de ruiming en berging van vliegtuigwrakken, stoffelijke resten en explosieven.

De gemeenteraad besluit: conform
Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 15 april 2021. Griffier Voorzitter Evert Bunt 20-04-2021 A. van Dam 22-04-2021

Aanleiding
In 2018 is door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een nationaal programma Berging vliegtuigwrakken met nog vermiste vliegers uit de Tweede Wereldoorlog (hierna: programma) ingesteld. Het programma richt zich op de berging van vliegtuigwrakken en de stoffelijke resten van vermiste bemanningsleden. Via dit programma geeft het ministerie van BZK uitvoering aan 30 tot 50 kansrijke bergingen van vliegtuigwrakken in de Nederlandse bodem. Kansrijk betekent dat de kans groot is dat bij een berging stoffelijke resten worden gevonden. Voor de periode van 2019 tot en met 2021 zijn zes kansrijke bergingslocaties vastgesteld. De Vickers Wellington bommenwerper van de RAF in Nieuwe Niedorp is daar één van. De bemanning van dit toestel was volledig Tsjechisch. Eén bemanningslid heeft de crash overleefd, maar werd gevangengenomen. Eerder is al door de Tsjechische regering een verzoek ingediend om het wrak te bergen. Dit is om (waarschijnlijk) financiële redenen niet doorgegaan. U bent over de berging van dit vliegtuig geïnformeerd in een memo van 27 februari 2019 en 15 oktober 2019.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
De bemanningsleden hebben hun leven gegeven voor onze vrijheid. Met de berging van het vliegtuigwrak en de bemanningsleden: 1. lost Nederland een ereschuld in; 2. zorgen we ervoor dat de 5 bemanningsleden een eervolle laatste rustplaats krijgen; 3. zorgen we ervoor dat de familie van de overledenen eindelijk duidelijkheid krijgen over het lot van hun naasten; 4. geven we een betekenisvol gebaar aan 75 jaar vrijheid.

Motivering per voorgesteld besluit
In het programma is opgenomen dat 100% van de kosten van deze berging vergoed worden. Dit gaat via de zogenaamde 'bommenregeling' in het Gemeentefonds. Ook mogen wij bij deze berging gebruikmaken van de diensten van het Ministerie van Defensie. De eigenaren van het perceel hebben schriftelijk toestemming gegeven voor de graafwerkzaamheden op hun land. Het college geeft graag gehoor aan de wens van nabestaanden en de Tsjechische regering. Het college hecht er belang aan om de stoffelijke resten van de bemanningsleden naar hun laatste rustplaats te brengen en zo een officieel graf te geven. De bemanningsleden hebben de ultieme prijs betaald, zodat wij ook vandaag de dag nog in vrijheid kunnen leven. Het geeft de nabestaanden de gelegenheid om tot een waardige afsluiting te komen. De totale bergingskosten schatten wij op circa € 600.000,- excl. btw. Deze worden door de gemeente Hollands Kroon betaald. Achteraf worden deze voor 100% gedeclareerd via de 'bommenregeling' in het Gemeentefonds. De gemeente Hollands Kroon is de aanbestedende partij voor de inzet van een aannemer die de berging doet. De planning is dat de aanbesteding eind april wordt gegund. De opbouw vindt plaats in mei en duurt twee weken. De berging kan eind mei starten en duurt ongeveer 4 weken. Daarna is de afbouw en ook dat duurt 2 weken.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
N.v.t.

Alternatieven (incl. argumenten)
N.v.t.

Financiële gevolgen	
Kosten	€ 600.000,-
Dekking binnen begroting	Programma: Leefbaarheid Cluster: Veiligheid
Geen dekking binnen begroting	NVT
Fiscale gevolgen	Niet van toepassing.

Toelichting: Via de bommenregeling (uitkering van het gemeentefonds) wordt 100% van de kosten voor deze berging vergoed.

Communicatie
Er zijn veel partijen betrokken bij dit project. Ook is er veel publieke belangstelling voor dit project. Daarom is in samenwerking met de betrokken partijen een communicatieplan gemaakt. Deze bestaat uit een fase voor de berging, tijdens de berging en na de berging. Alle communicatie die de gemeente verzorgt wordt gedaan in afstemming met Defensie (luchtmacht) en het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Juist omdat het gaat over de berging van stoffelijke resten gaan wij hier uiterst zorgvuldig mee om. Kernwoorden binnen deze communicatie zijn duidelijk, empathisch, begripvol. Daarnaast wordt er door de Stichting Erfgoed Luchtoorlog Nederland een lesprogramma/lesbrief opgesteld. Dit is voor de bovenbouw van het basisonderwijs en onderbouw van het voortgezet onderwijs. Met name een aantal scholen in Hollands Kroon en Schagen. Ook wordt de berging op film vastgelegd. Met nabestaanden, eventuele ooggetuigen en betrokkenen bij de berging worden interviews gehouden. Als het door de coronamaatregelen mogelijk is, wordt er een bezoekersdag georganiseerd. U ontvangt hier dan ook een uitnodiging voor.

Bijlagen
1. Brief ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties/kenmerk 2018-0000915900

Digitally signed by Zynyo B.V.
Date: 2021.04.22 07:15:01 CEST
Document ID:
7594b286-cfec-42da-9de5-afb1c9b6e31e